

44. ՀԱՎԱՆ ՂՈՒԳՅԱՆԸ ՆԱՆ ՀԱՐԱՄ ՂՈՒԳՅԱՆԸ

Էրկու մարթ ըն ինձիմ, ըրկուքանին անումն էլ Ղուգյանդի մինին հալալ Ղուգյադ ին ասում, էն մինին էլ՝ հարամ Ղուգյանդի Տահանք հղեն յըն ինձիմ, բիրանդի քյիննամ մին տընդի Սուվրժանում ըն շարամ Ղուգյանդը հալալ Ղուգյանդին ասում ա.—Պեր քու խուրջինիտ հացը օտենքլ, ետնան էլ իմը կօտենքլ: Տա թա՝ պեր շալալ Ղուգյանդին հացն էրկու տընդ օտում ըն, տրանա ետը հարամ Ղուգյանդն ասում ա.—Քյինն քըղեստն հաց քըթի շալալ Ղուգյանդն էլ թա՝ չէ՛, մեր հնգըրթունը ձըրձըր նհետ փոնում չի: Ասում ա, ճոկվում օրիշ հըղըցավ քյիննամ, հանում մին վարաննա՝ ճաղաց: Մթնում ա: Ճղացումը սնտեր ա ըսկանում: Տա իի յա մննում տաշտին մալը, ընդընդ կուշոտ անում, անշուկ օնում, տընսնում իրենք սաղանա հըվաքված, ժողով ըն անում: Տու մի առել, էտ սաղանեքլը տարանը մեհետ տընդ հըվաքվում ըն, ժողով անում: Սաղանոցը մինը թա՝ էս ա քանի տարե յա էսհինչ տընդը էսհինչ ժառեն տակեն օխտը կարաս վընսկե կա, մին մարթ շոռ ա կյամ, վար քթեննա, ես միշտ հղեն շիլ ըմ քցոնամ: էն մինն էլ թա՝ էսհինչ տընդը մին ճաղաց կա, միշտ ճըղասպանը ճոճըր կապում ա, փուշտին (չըհորդանի և առլի միացման տեղը) ղըղընոցան պտառվում ա, նորից ա կապում, ես

թողոսի շրմ, էլլա ճնիրը պըտառվոսի ա, քիիննամ: Սաղանոցը մինն աստամ ա.—էտ հլիվոտոնն խընթը կտրում շի, վար մխրե յոնշա տինի ըոխեն, կապեի էն մինն էլ աստամ ա.—էսհինշ տրեղը մին չորան կա, տա մին շոն օնե, հու վար էտ շանը կլխեն դափաղը յոր օնե, մաշը ճնիր ասե, մընեռած մարթին պոըշին էտ ճիրան մին կամթ կիթըցեն, կըլոնվանա:

Վար լոնամնոն ա, սաղանեքյն էլ ուրվամ շոն: Հալալ Ղուգյանը քիիննամ ա էտ ճաղացը քթեննամ, ճըղըսպանեն հըրցընում, թա պա ըստեղեքյ յոնշա շի՞ ինիլ ճըղսպանն աստամ ա.—Հանե էն լենշը յոնշու դուրուդ ա: Հալալ Ղուգյանը քիիննամ ա յոնշա քաղում, պիրոնամ, ճըղացեն փուշտան պընդըցընում, հտնան քիիննամ ծառը քթեննամ, տակը քանդոնամ, վընսկան մխրե ասեում չորեքը, քիիննամ չորանեն էլ քթեննամ, աստամ.—Շոնըտ ծախե, ինքյ օնեմ: Չորանը թա սաղ վընխճարըս էլ վար օղես կըտամ, շոնըս տալ շրմ: Տա թա՝ ուրան տասսը կլխեն էլ օղես, կըտամ, հարոն էլ օղես, կըտամ, մենակ թա ինձ տու: Վար վընսկեն տոնա ա օնում, չորանեն աշկերը շաղվում ա, շոնը ծախում: Հալալ Ղուգյանը շոնը տանում ա մին ծառա կապում, ըսպանում, կլխեն դափաղը յոր օնում, քիիննամ: Մին օր էլ խաբար ա ըսկանում, վար էսհինշ թաքավըներեն ախճիգյը հիվանդ, մընենլի յիրն յա, հիշքան դոխտուր, լոդմանի յըն քիիննամ, կարում շոն ճար անեն: Տա քիիննամ ա թաքավըներեն պալատը, թա օղում ըմ ըխճըկանը տըհսնամ, աստամ ըն.—էսքան մարթը հի՞նշ ըն ըրալ, վար տու հինշ անես: Թաքավըներեն խաբար ըն տամ, աստամ ա՝ թող կյան: Պիցիրանոն ա ըխճըկանն օթաղը, աստամ.—Հիվանդեն մենակ ես պիտի տընսնամ: Լոխ տոնա ըն կյամ, ճնիր ասեում ա շանը կըլխեն դափաղը, մխրե պեմբակ թըշոնամ, քսոնամ ըխճըկանը պոըշենն, մխրե յել կըթըցնում, ախճիգյըն աշկերը պեննամ ա, տընդան եր կենում նստում, ըսկսում խոսել:

Ախճիգյը վար լոնվանում ա, թաքավըները կյամ ա հալալ Ղուգյանը հըրցընում, թա քեզ հի՞նշ լիվոթուն անեմ, օղում ըս, ախճիգյըս էլ քեզ տամ: Տա թա՝ ինձ վընշ մին պեն հարկավըներ շի, մենակ տասսը ճորե, մինգյե տասսը փանլա տու: Թաքավըները տրան քառասուն ճորե, քառասուն էլ փանլա յա տամ, տա քիիննամ ա ծառը քանդոնամ, վընսկեն տոնա տամ, ճորենուցը պեոնում, քիիննամ մին ըխպըրու դրաղե մընե տոն շինոնամ, էտ փիհլենեն էլ մնամ ըն տրա քշտին: Հալալ Ղուգյանըն ուրան կյանքը փոխում ա, լանվ, փառավոր ապրում:

Մին օր մի մարթ ա կլամ հալալ Ղուզլանդին կոշտը, տա
 Եշում ա, տըհսնում հարամ Ղուզլանդն ա: Հալալ Ղուզլանդն ա-
 սում ա.—Պիցրանանք, հաց կօտես, էլլա կըքլիննս: Տա թա՛ չէ՛,
 ասե, տըհսնամ, հո՛ւնց ըս հրուստացալ, քլիննամ ըմ: Հալալ Ղու-
 զլանդը ամմին հինչ նաղլ ա անում, հարամ Ղուզլանդը հղե յա Ի-
 նո՛ւմ, քլիննամ ճաղացը, տաշտումը կըշոռ անում, տըհսնում
 սաղանեքլը հկեն: Սաղանոցը մինը թա՛ պա ասել չը՞ք ժառը քան-
 դա՛լ ըն, վըհսկեն տո՛ւս տումալ: Էն մինն էլ թա՛ շուքանեն շոնը
 տարալ ըն: Էն մինն էլ թա՛ պա հինչ անում ըմ, կարում չըմ նը-
 ղացեն ճուրը պըտառեմ: Մին օրիշ սաղանա յէլ ասում ա.—Հնն-
 րա՛թ ըստեղեքլ մըհզ անշուկ տնող մարթ կա, շոռ կլանք, քթե-
 նանք: Եոռ ըն կլամ, հարամ Ղուզլանդին քթենում, զիւրը-զիւրա՛
 անում:

